

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Dr. Jovanovits Lószef.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A függetlenségi párt törekvései.

Zombor, 1908. január 4.

A nagy nemzeti küzdelem éltető erejét a függetlenségi eszmék megvalósítása iránti törekvés képezte. A harc azért folyt, hogy a magyar hadseregben a magyar vezényszó hozassék be. Míg a nemzetnek nincs meg az önálló magyar hadserege, addig a függetlenségi eszmék teljes diadalra jutása nem képzelhető. Ez az ütköző pont. Ezért kellett a nemzetnek ezen alkalommal annyi szenvedésen átesni s annyi bánatokat elviselnie s annyi megaláztatásokon keresztül mennie.

A nemzet ezen követeléséről le nem mondott s az országos függetlenségi párt azért koalizált a hatvanhetes pártokkal, hogy ezen törekvéseit az átmeneti idő elmúltával képes legyen megvalósítani. Ha a koalíció meg nem alakul, az alkotmányellenes állapotok a nemzet törekvéseinek letörésével tovább fennállottak volna s kiszámíthatlan károkat okoztak volna a nemzetnek.

A bizalom a koalizált pártok iránt azonban nem volt meg a magas régiókban s ezért látjuk azt a szokatlan hajszát a nemzeti kormány s ezzel életbeléptetett új rendszer iránt.

Az osztrák folyton támadta s támadja a magyar államegységet, sőt elég vakmerő volt a magyar nemzet ellen a birodalmi ülésben is kikelni s belügyeinkbe avatkozni. Megfújták a riadót, hogy szabad a magyar nemzetet sértegetni, amit a hon elleneségei s Bécsnek szövetségesei készpénz gyanánt vesznek.

A darabontok igyekeznek a magyart a magyartól elválasztani s önző céljaikat az osztrákok segítségével megvalósítani.

A horvátok a magyar államegység ellen izgatnak és jónak látják a

negyven év alatt felgyülemlett gyuananyagot fellobbantani. S ami a magyar alkotmány történetében eddig egész ismeretlen volt, a magyarok képviselőházában hónapokon keresztül horvát nyelven obstruáltak s a magyar nemzet önértetét az egész világ előtt megsebezve élnek vissza a magyar nagylelkűségével.

Ennyi ellenséggel szemben s a darabont kormány által teremtett kényszerhelyzet következtében meg kellett az osztrákokkal a kiegyezést kötni s a kiegyezésben foglalt közjogi vívmányokat a kvóta felemelésével tőlük megvonni, hogy legalább tíz évig közgazdasági téren a nemzet erejét fejleszthessük s megerősödvé 1917-ben az önálló vámterület alapjára léphessünk s az osztrák henegegeknek a vámsorompó felállításával véget vethessünk.

Mert ha a magyar nemzet erejét kibontja s a függetlenségi eszmék megvalósításával saját lábára áll, akkor keresni fogják a barátságunkat s igyekeznek velünk szemben méltányosak lenni, mert különben elég módunk és hatalmunk lesz velük szemben retorziók fegyverével élni s az ő orvtámadásaikat sikeresen visszaverni.

Tartsunk ki tehát acélszilárdan nemes, szent törekvéseinkben s igyekezzünk okos, bölcs politikával ezen nagy eszme szolgálatában harcolva függetlenségünket diadallal kivívni, mert akkor szabad, gazdag s boldog lesz a nemzet.

Szilveszter-estély.

A kaszinó-egyesületi dalárda régi hagyományához híven az elmúlt évet is dallal, kedélyes mulatsággal bucsuztatta el, hogy csupa vigágban és örömben kísérje közönségét a mindig jobbnak ígérkező új esztendőbe.

Már nagyon régen nem volt a kaszinóban olyan szépen sikerült, igazi jó mulatság, mint e legutóbbi.

A hangverseny számok előbb, majd a fáradhatlan tánc oly fesztelen, otthonos hangulatot teremtett, amely csak a kora reggeli órákban, a jelenvoltak szétoszlásával ért véget.

Dicséret derék dalosainknak, kik nemcsak a mulatság rendezésével, hanem elsősorban precíz és magas színvonalon álló ének-számaikkal érdemelték ki a közönség osztatlan elismerését. Különösen *A Rajnán* című férfikar és Huber *Őseink emléke* keltett nagy hatást, Székely Béla és dr. Ferencsik Lajos sok érzéssel előadott szólóival. Méltán sok és zajos tapsot kaptak Szilávy Ilonka, Szilávy Erzsike és Csavojác János művészi tökélyvel és technikával előadott triójukért; nemkülönben Arnold Sándor szép és meleg cimbalomjátékaért.

A mulatságon jelen voltak:

Asszonyok: Alföldy Lászlóné, Bárczy Ivánné, özv. Berger Antalné, Bertolinó Sándorné, dr. Bruck Ármíné, dr. Buják Józsefné, Csavojác Jánosné, Cselyuska Mártonné, Csernatony Aladárné, dr. Cserniczky Andorné, dr. Donoszlovits Vilmosné, Dörfler Antalné, Gehring Edéné, Grumann Károlyné, Ibisits Józsefné (Apatin), dr. Jovanovits Józsefné, Jusits Antalné, Kaich Miklósné, Kemény Simonné, Kende Ignácné, özv. Kekezovits Mátyásné, Kekezovits Jánosné, Kiss Mátyásné, özv. Kiss Józsefné, dr. Kohlmann Dezsőné, özv. Kovács Györgyné, Leövey Józsefné, Mayer Istvánné, Major Józsefné, özv. Marschall Béláné, özv. Mártonfi Károlyné, Matzitz Lajosné, Mérő Ferencné, Molnár Istvánné, Popovits Sebőné, Predragovits Szilárdné, Preszly Jánosné, Purmann Gézőné, Rác Sománé, Raffay Ferencné, Ratkó Zsigmondné, özv. Reitter Lajosné, Sabranszky Jánosné, Schlitter Miklósné, Schöffler Józsefné, dr. Strasser Lajosné, Kuti Stvrteczky Ferencné, özv. Szauer Ferencné, Szilávy Elemérné, Szilávy Péterné, Szuppek Gyuláné, Tantner Ottóné, özv. Tellér Zsigmondné, Tenus Tivadarné, Tomcsányi Aladárné, özv. Tücherer Gusztávné, Ulrich Vincéné, Zombory Lajosné.

Leányok: Arnold Blanka (Bácskeresztur), Bayer Marián, Donoszlovits Erika, Gehring Lenke és Mici, Gräff Ilonka, Hoffmann Ilona és Böske, Horvátovits Margit, Ibisits Ellus (Apatin), Jovanovits Matild és Leona, Jusits Margit, Kaich Erzsike, Kekezovits Aranka és Piroška, Komlós Alisz (Budapest), Mayer

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestődéje és kémiai tisztító intézete Zomborban.

232-50-25

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

Riza, Marschall Aranka, Matzitz Margit és Anna, Popovits Katica és Olga, Predragovits Lincsi, Preszly Nelli, Proll Paula és Böske, Purmann Aranka, Rácz Mariska, Ratkó Ilona, Straszer Leona és Margit, Szláv Erzsike, Ilona és Aranka, Szauer Margit, Tenus Pirike, Thész Mariska, Ulrich Elza, Valient Mici, Vojnits Ilonka, Zombory Örszike.

Előfizetési felhívás.

Január hó elsejével lapunkra új előfizetést nyitunk.

Amikor közönségünket új előfizetésre felhívjuk, nem finánciális célok lebegnek szemünk előtt; a mi lapunknak még csak másodlagosan sem az a célja, hogy bárkinek is anyagi hasznot hozzon. A mi célunk azonos azzal az ideális céllal, melyet a laptulajdonos, a függetlenségi párt maga elé tűzött és e cél: a függetlenségi eszme ápolása, terjesztése, erősítése.

Az ezen cél által megszabott kereteken belül rendületlenül a legradikálisabb szabadelvűség elveit szolgáljuk; kormánytól, hatóságoktól és egyes emberektől függetlenül küzdünk a megállás nélkül való haladásért.

Apolitikai irányu tevékenységünk mellett, áthatva attól a nemes feladattól, mely a magyar sajtóra hárul, kulturmissziót is akarunk teljesíteni, legfőbb gondoskodásunk tárgyát képezvén lapunk irodalmi nivójának megőrzése.

Ezekhez a nemes célokhoz kérjük az olvasó közönség támogatását!

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 10 K — f.
Félévre . . . . . 5 K — f.
Negyedévre . . . . . 2 K 50 f.

„A Bácsmezei Függetlenség“
kiadóhivatala.

H I R E K.

Mosolygó ujév hajnalában . . . .

Mosolygó ujév hajnalában
Halld édes — szépet álmodék:
Megnyílt előttem, teljesült már
Mámorvilágunk annyi üdve,
Mit el sem is hívék . . . .

Nem voltam itt — rideg kőhalmaz,
Beburkolt utcák — köztetek,
Madárdalos, lombos esaliban
A nagyvilágról mit sem tudva,
Veled építém fészketem.

Tavasz volt, olyan enyhe, édes,
Minő valóban nem lehet.
Lépten-nyomon nyílt a rózsza,
Köröskörül virágos szönyeg,
Amerre utunk vezetett.

Derengő, édes sejtelemmel
A szívünk, lelkiünk telve volt,
Reánk enyegő szerelemmel
Valami álmkép varázsa
S a szellő suttogás hajolt.

Fölöttünk kis madárfiókák
Csicseregve nézzenek le ránk
S az egyik sárgalábu fecske
Ölembe szállt egy rebbenéssel
S tovább dalolta víg dalát . . . .

Mosolygó ujév hajnalában . . . .
— Hallottad édes, álmodat?
Jövendőlj, mondd, mit is jelent ez?
De nem! ne szólj, ölelj csak édes,
Érzem ... tudom ... hiszek ... szeress ...

R. Ruttkay Emma

A két miniszterelnök kitüntetése. A király Wekerle Sándor magyar és Beck Vladimir osztrák miniszterelnököknek a Szent István-rend nagykeresztjét adományozta. Mindenesetre a kiegyezés megkötése körüli fáradozásai jutalmául.

Uj királyi tanácsos. A király dr. Hegedüs Aladárnak, Baja törvényhatósági joggal felruházott város polgármesterének, buzgó szolgálata elismeréséül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán Milits János díjtalan közig. gyakornokká nevezte ki és szolgálattételre az ujvidéki járási szolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán dr. Brestyanszky Miklós tb. aljegyzőt és Klemm Gyula tb. árvaszéki fogalmazót díjas közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

Kinevezés. Öfelsége a király Szondy István kir. járásbírói joggyakornokot a cs. és kir. 23-ik gyalogezredhez tartalékos hadnaggyá nevezte ki.

Szegény iskolás gyermekek felruházása. A zombori jótékony magyar nőegylet évenként 100-nál több szegény iskolás gyermeket lát el a szükséges meleg téli ruhákkal és hozzávalókkal. — A ruhakiosztás ünnepségén, mely 1907. évi december hó elején folyt le, szépszámú előkelő közönség vett részt. Nagy örömmel tapasztalta a nőegylet elnöksége, hogy ezen szép, nemes és humanus működését a nagyközönség meleg érdeklődéssel kíséri és anyagi tehetőségét majdnem meghaladó áldozatokat hoz a mindnyájunk szánalmára érdemes szegény gyermekekért. Eiknek csak a jótékony áldásosan működő keze szerezte meg az elmúlt karácsonyi ünnepek örömeit. Ezen alkalomból ez uton is köszönetet mond a nőegylet a jótékony adakozóknak kegyes adományaikért és az ünnepségen jelenvoltaknak szíves megjelenésükért. A kegyes adományokat a következőkben nyugtatja az elnökség: Zombor sz. kir. város 223 kor., 20 fil., Zombori takarékpénztár 400 kor., Zombori technikus asztaltársaság 60 kor., apatini Fernbach Bálintné 50 kor., Szemző Istvánné 20 kor., Ambrózovits Emilia, Falcione Gusztávné, id. Husvéth Istvánné, Kozma Lászlóné, Szilágyi Mórné 10—10 kor., Körmeny Gyuláné 8 kor., Hettesheimer Henrikné 6 kor., özv. Schwerer Jánosné 5 kor., Fratriesevits nővérek, özv. Michelsz Jánosné, Molnár Istvánné, özv. Tailsbauer Antalné 4—4 kor., özv. Szaich Emilné, özv. Uhlyarik Jánosné 2—2 kor., összesen 842 kor., 20 fillért. Schlieszer testvérek 10 drb kendőt, Stein Jakab 5 drb kendőt, 5 pár harisnyát, kesztyűt és trikotkabátokat, özv. Kaufmanné 10 drb sapkát és Goldfahn Sándor és fia 3 drb sapkát küldöttek be a nemes célra.

Hivatalvizsgálat Bajmokon. Koller Oszkár a bácsalmási járás tb. főszolgabírája 1907. évi december 23-án Bajmok községénél hivatalvizsgálatot tartott. A jegyzői iroda ügykezelését és a pénzkezelést kifogástalan rendben találta.

Iskolalátogatás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a délvidéki szerb iskolák, valamint az ujvidéki gimnázium látogatásával dr. Margalits Ede egyetemi tanárt bízta meg.

Vándorgyűlés. A Bácsbodrog Vármegyei Gazdasági Egyesület szentfülöpi gazdakörének közreműködésével 1908. január hó 12-én Szentfülöpon vándor gazdaggyűlést tart, amelyre az egyesület valamennyi tagját és az érdeklődő gazdaközönséget meghívja. Indulás Zomborból reggel 6 óra 51 perckor induló vonattal. Érkezés Rácmilitiesre 8 órakor és onnét kocsikon Szentfülöpre. A gazdaggyűlés programja: Fél 10 órakor ünnepi istentiszteleten részvétel. Fél 11 órakor a gyűlés megnyitása. Latinovits Pál alkalmi beszéde. Kiszáradk felszólalásai: Steinhardt József, Müller József. Gazdasági előadások: 1. Feladataink szarvasmarhatenyésztés terén. Tartja: Günther Ferenc. 2. Vetés forgókról. Tartja: Schwab Károly. 3. Baromfi és házinyul tenyésztésről. Tartja: Inhoff József. Délután 1 órekor bankett a gazdakör helyiségében. Egy teríték ára 2 korona.

Hosszu farsang Az idei farsang teljes 8 hétig fog tartani. Lesz tehát bő alkalom a különféle multságokra, tánevigalmakra és bizonyára a házasulandó ifjuságnak is bő alkalma nyílik Hymen rózsálcáival ismeretséget kötni.

Szilveszter-estély Szivácon. Ő- és Ujszivác községek lelkes közönsége, mely már évek óta dícséretes buzgalommal küzd a tüdőbetegek nagyfontosságú ügyéért, ennek az ügynek szentelte a Szilveszter-estélyt is. A József főherceg szanatórium egyesület ő- és ujsziváci fiókjai egyesítették ez alkalommal legjobb erőiket, egy művészi színvonalon álló műkedvelői előadást rendezvén. Fényes Samu kedves vigjátéka, a Csöppség került színpadra, oly előadásban, melyre akármelyik nagyobb szintársulat is büszke lehetne. Különösen a címszerep személyesítője, Löbl Olga urleány keltett feltűnést keresetlenül bájos, természetes, s e mellett igazán művészi játékaival, de megérdemelt ovációban részesültek a többi szereplők is, a hölgyek közül Neugebauer Ella k. a., ki egy öregedő hölgy szerepében kiváló alakítást nyújtott, Mohácsi Jenőné urasszony, ki kackiás tűzről pattant „sárkány” volt, Ewinger k. a. jölelkű anyahelyettes szerepében, az urak között pedig Welsch, Eimann, Diener urak s valamennyiük előtt dr. Vollweier úr. A rendezésben az egyesületek megbízásából Eimann Gyuláné urnő, Szántó Irén és Löbl Leona urleányok buzgólkodtak; Szántó k. a. az előadást egy szellemes felolvasással vezette be. A minden tekintetben fényesnek mondható estély a szanatórium egyesületnek egy nagy summa pénzt, a közönségnek pedig, mely a sziváciakon kívül a környékbeli társaságnak is számos tagjából állott, egy kellemes, vidám és nemes multságot szerzett.

Uj gyár Baján. Bajáról írják, hogy ott a napokban tartotta alakuló gyűlését a Köszegi Károly-féle talajmegművelő gépgyár részvénytársaság, gróf Széchenyi Emil elnökléte alatt. A részvénytársaság ideiglenes 250 részvényvel megalakult. A részvények ma már tul is vannak gyűjtve. A gyár Baján lesz. — Erre a célra megszerezték Szücs Ödön gépgyárát. A részvénytársaság elnöke: gróf Széchenyi Emil, alelnöke: Latinovits Pál. Igazgatósági tagok: Ambrozovics Lajos főispán, dr. Alföldy Lajos megyei főorvos, Andorkó Zoltán földbirtokos, Somogyi Emil gyáros, Falcione Lajos földbirtokos, gróf Vilesek Frigyes, gróf Hunyadi József, Molnár Károly és Köszegi Károly. Felügyelőbizottság: Szutrély Lipót, Scharpf Elek és Fischer Béla. A gyár nyomban megkezdte működését, mihelyt az alapszabályok jóváhagyatnak.

ÓRIÁSI MARÓNI 5 kgr. csomag 3 kor. 40
0 fil. bérmentve. 0

Kapható:
Ifj. Heindlhofer Róbert
Zombor.

Pásztorjáték Csávoynon. Csávoynon mult hó 25—26-án „Pásztorok Betlehembem“ című karácsonyi játékot adták elő a III—IV. oszt. növendékei. A szépen sikerült gyermekjátéknak szép anyagi sikere is volt. Az összes bevétel 57 korona, leszámítva a 14 korona kiadást, marad tiszta jövedelem 43 korona, mely összeg a kalocsai „Tanítókháza“ javára fordított.

Az aggkori ellátás. Szídjuk az osztrákot uton-utfélen, mert — megerdemli. Nem tagadható, hogy most olyan dologban jár, ami a panaszos kegyelemkenyeret, követhető kenyérré változtatja. Beck Vladimir báró bejelentette már a képviselőháznak, hogy az őszre meg akarja csinálni az aggkori és munkaképtelenségi ellátást. Azt kívánja, hogy aki egy emberöltőn át becsületesen dolgozott, ne szoruljon senki kegyére, alamizsnára, hanem hogy mindenkinek joga legyen öreg napjaira az államtól ellátást követelni. A népparlamentre hálás földadat vár, amikor az erre vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalni fogja. Ez helyes, jó dolog és ha nagy áldozatot is ró az államra, meg kell és meg fogják azt csinálni nálunk, Magyarországon is.

A milliós főnyeremény. A bajai Kereskedelmi és Iparbank milliós nyereménye nyomán támadt bűnpörben a szabaddai kir. törvényszék befejezte a vizsgálatot. Az első szakértői vélemény bebizonyítottak vette, hogy a bank könyvelője, Wagner Antal követte el a hamisítást s hogy a nyerő sorsjegyet a könyvekben hamisítások révén tüntette fel a bank tulajdonánál. E terhelő szakértői vélemény alapján tartóztatták le Wagner könyvelőt és vizsgálatot rendeltek el Schön vezérigazgató és Prigly pénztáros ellen. Ezt a szakértői véleményt azonban Neumann Zsigmond ellenőrző-szakértő sok tekintetben megcáfolta. Az ellenőrző-szakértő ellenvéleményére aztán pótvéleményt adtak be a szakértők, melyben beismerik, hogy sokkal kevesebb idő állott rendelkezésükre, semhogy alapos és a részletekre mindenben kiterjedő véleményt adhatnak volna. Az újabb szakértői vélemény elismeri, hogy nem lehetetlen, hogy a tintafolt csak véletlenségből került a könyvbe s az sem feltétlenül bizonyos, hogy a 40-es szám volt a tintafolt alatt. A vizsgálat megállapította azt is, hogy a „bank igazgatóját és igazgató-ságát semminemű hiba vagy mulasztás nem terheli“ és hogy Wagner a bank sorsjegyző-tályaát és az erre vonatkozó könyveket önállóan vezette. A bűnpert az teszi bonyolulttá, hogy eddig nem sikerült még megállapítani, hogy a huzás idején ki volt a nyertes sorsjegy, a banké-e avagy Eckert kertészé. Eckertnek eddig nem sikerült igazolnia, hogy az övé volt a 40-es számú sorsjegy. Erre csak közvetett bizonyítékok vannak, viszont ilyen bizonyítékok a banknak is rendelkezésére állanak. A bűnpör tárgyalása valószínűleg februárban lesz.

Tánciskola. Carbone János balletmester, a m. kir. opera volt magántáncosa, a főgimnázium igazgatóság engedélyével a gimnázisták részére zártkörű tánciskolát nyit. A fiúk részéről csak gimnázisták vehetnek benne részt. A táncitanítás díja kezdők részére 20, haladóknak pedig 12 korona. Ha 25 pár jelentkezik, január közepén kezdetét veszi a táncitanítás s február végéig hat héten át tart. Carbone János különben nem ismeretlen városunk közönsége előtt. 1907. jan. 13. és 14-én az operaház tíz tagjával vendégszerepelt városunkban szép sikerrel. Jelentkezni lehet dr. Závodszy Leventénél a főgimnáziumban a délelőtti órákban, ahol az érdeklődők szíves felvilágosítást nyerhetnek.

Lövöldözés áldozata. Mélykut községben a karácsonyi ünnepek alatt a szokásos lövöldözés majdnem végzetes szerencsétlenséget idézett elő. Horák György iskolaszolga felesége átment az iskolával szemben levő nagykorosmába, hogy vejét haza hívja. Egy golyó Horáknét tudón találta s összeesett. — Életveszélyesen megsebesítve a szabaddai kórházba szállították. Ez az eset is alkalmas arra, hogy a hatóságok az e fajta ünnepi lövöldözéseket egyszer s mindenkorra tiltassák.

Eljegyzés. Milliny Róbert Bajmokról eljegyezte Rosenfeld Elza kisasszonyt Karánsebesről.

Emberölés Vajszkán. Karácsony más napján este 6—7 óra között véres eset zavarta meg Vajszka község nyugalmát. Két odaváló cigány veszett össze s az egyik, Nikolics Mladen hatalmas konyhakésével torokon szurta ellenfelét, Nikolics Jovánt. Sértett és hozzátartozói ezélt 10 évvel megölték vádlott egyik családtagját és vádlott, ki már 15 évet ült fegyházban, ezért állott boszut. E bűntény csaknem nagyobb vérengzésnek vált okozójává. Ugyanis a közelben cirkáló esendőrök és rendőrök sértett kiáltására a helyszínre siettek s minthogy a vak sötétben egy alakot láttak a közeli koresmába futni, azt tettesnek vélvén, utána mentek és le akarták tartóztatni. A nagyszámban jelenlévő sokacok az illető pártjára állottak s a különben is boros tömeg néhány ember izgatására mind fenyegetőbb magatartást tanúsított a esendőrökkel szemben. A tömeg az utcára is követte a esendőröket, sőt többen már a esendőrök fegyveréhez is hozzányultak. A tömeg a felozásra vonatkozó felszólításra nem engedelmesskedett s ahelyett mind fenyegetőbb volt, úgy hogy a esendőrőrmester kénytelen volt a tömegre céloztatni. A harány vezényszó s a koresmaablakon átszűrődött lámpafényben felesillanó puskaesővek észretéritették a tömeget, mely aztán hirtelen szétoszlott. A nagy szerencsétlenséget egyedül a esendőrség higgadt magatartása gátolta meg.

Haragszik a királyra. Körülbelül egy éve történt, hogy Horváth Pendl László bajai szobafestő egy társaságban, ahol politikai diskurzus folyt, a következő kijelentéseket tette: „Huncut a király, mert az asszonyokat is lóra ülteti.“ Az ügyesség királlysértés miatt perbe fogta Horváthot, de kihallgatni nem sikerült, mert közben nyomtalanul eltűnt Bajáról. A törvényszék erre körözölevelet bocsájtott ki ellene. A körözvény megjelenése után pár napra a bezdáni kisduna-ágból egy férfi holttestét fogták ki. A községi előjáróság Horváth Pendl Lászlóként agnoszkálta s erről jelentést tett a bajai járásbírósnak. Erre az ügyesség megszüntette Horváth ellen az eljárást s a körözvényt visszavonta. Nagy volt azonban a bajai bíróságnál a meglepetés, mikor másnap egy ember a következő szavakkal állított be: Horváth Pendl László vagyok. Halottam, hogy köröznek királlysértésért, hát jelentkezem, nehogy szökevénynek tartsanak. A bíróságnál már azt hitték, hogy örültel van dolguk, mire Horváth iratokkal és személyazonossági tanukkal igazolta kiletét. Természetes, hogy erre letartóztatták s mivel a királlysértési ügy tárgyalása a szegedi kir. törvényszék hatáskörébe tartozik, átkísérték a szegedi ügyészséghez, ahol vizsgálati fogdába helyezték.

Csendélet Felsőszentivánon. Felsőszentivánon a tél unalmát apróbb-nagyobb verekedésekkel teszik változatossá. Két épületes dologról is kaptunk értesítést: Gyukity Antal szentiváni legény ötdömágával esinos háboruságot rögtönzött. Pásztor Sándorra valami okból haragudott Gyukity. Felbízatta hát őt társát, hogy segítsenek neki Pásztort megverni. Meg is tették oly eredményesen, hogy Pásztor most súlyos betegen fekszik szülei lakásán. — Mihályovits Mihályról szól a másik nóta. Ez a derék legény mulatott az egyik koresmában és amikor arra került a sor, hogy a bor árát meg a muzsikálást megfizesse, revolvert rántott és azzal akarta az adósságát kiegyenlíteni. Persze, a koresmáros is, meg a tamburások is feljelentették a revolveres mulatót a bajai bíróságnál.

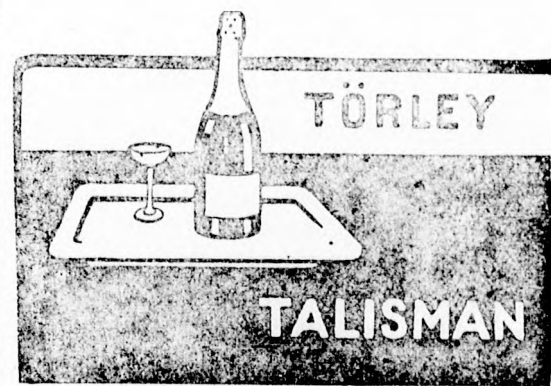
Szerencsétlenség Bácsban. Mult hó 27-én Kühner Antal bácsi lakos 6 éves Mária leánya az utcaajtó kilincsébe kapaszkodva hintázta magát. Az ajtó hirtelen kifordult sarkából, ráesett a kis leányra s agyonnyomta. Keresztény Gyula büntető bíró kiszállt a helyszínére s megindította a vizsgálatot, hogy a szerencsétlenségért nem-e terhel valakit felelősség.

A közös bakák új uniformisa. A katonai parancsnoksághoz már megérkezett az értesítés a közös gyalogezrednek új uniformisára nézve. E szerint 1908. május elsején eltűnik a magyar nadrág és a bakkanes a magyarországi ezredekéknél is. Az új uniformis a vadász ezredekéhez hasonló szürke pantaló és waffenrockból fog állani. A bakkanes helyett cugos cipőt kapnak a híres magyar bakák. Az új uniformison zsinor egyáltalán nem lesz, sőt a waffenrockról is eltűnik a Mária Terézia által ajándékozott medvekörm, a csákó egyszínű lesz a ruhával.

Gyilkos malom. A bácsföldvári Anna műmalomban végzetes szerencsétlenség történt. A gondatlanság és vigyázatlanság áldozata lett egy 14 éves fiú, aki, mint molnárnas volt alkalmazva a malomban. Wukelics Gyurónak hívták a molnárnast, aki egy leesett szíjat akart a kerékre visszahelyezni, miközben elvesztette az egyensúlyt és agyonzúzta magát. A súlyos szíjat emelve, a magasban eleszött a fiú és a közel három méter magasságból oly szerencsétlenül esett a fejére, hogy súlyos belső sérülés következtében pár napi kintlódás után meghalt.

Aki bicskával fizet. Ujvidékről írják: Korodi Péter 20 éves parasztleány vasárnap éjjel ittasan betért Idei Illés koresmájába, hol is midőn fizetésre került a sor, a koresmárossal gorombáskodni kezdett és midőn az őt ezért kitessekélni akarta, előrántotta hosszú éles kését és azt Idei bal mellébe, majd másodsor bal hátsó hónaljába szurta. Ideit súlyos sérüléseivel lakásán ápolják, míg Korodit a rendőrség nyomban tartóztatta.

Tizenhat éves gyilkos. Zentáról írják: Karjád pusztán Osz Szabó Sándor gazdálkodó karácsony előestéjén összeveszett feleségével és veszekedés közben bicskával támadta meg az asszonyt. Ezt az asszony 16 éves öcsese, ki az udvarban máktöréssel volt elfoglalva, látta és hogy testvérét megvédelmezze, a súlyos máktörő vassal úgy fejbévágta Osz Szabót, hogy ez nyomban meghalt.

SZINÉSZET.

Heti műsor:

Vasárnap: délután **Koldusgróf**, operette, este **Varázskeringő**, operette.

Hétfő: délután **Bob herceg**, operette, este **Denevér**, operette.

Kedd: **Boszorkány**, dráma.

Szerda: **Kerülő út**, színmű.

Csütörtök: **Varázskeringő**, operette. (Páratlan bérletben.)

Kedd, december 31.

Szilveszter estéjén a **Kati bácsi** című énekes bohóságot adták, kiváló jó, gördülékeny előadásban, amely előadás pompásan beillet a kedélyes szilveszteri keretbe. A címszerepet Heltay (Bojtorján) játszta kiváló sikerrel; a helybeli ösmert urakról énekelt kupléért zugó tapssal tüntette ki a közönség. A kacér, kalandos asszony szerepében rendkívül kedves volt Révész Honka (Adél), ugyszintén Dulich Mariska Elza szerepében. Megemlítendő még Gózon Béja (Hámory),

Remete (Kiss rendőr), Csanádi (Esztí), Csolnakosyné (Kati) és Kabos Gyula (Csüllög).

Szerda, január 1.

A **Varázskeringő** harmadik előadása, jelöl a darab és az előadás kiváló jóságának, ezuttal is telt házat vonzott a színházba. Gáthy jól festett az új és igen díszes heregi mezben. Ez volt a Varázskeringő legsikerültebb előadása. A szereplők csak fokozták az első előadás után megalkotott igen jó véleményyt. Egyet azonban nem hagyhatunk szó nélkül. Mi szükség volt arra, hogy a harmadik felvonás fináléjában Heléna hercegnő vállalja muzsikusszalagot és a fejére masnit tegyenek? Ez félreértése az e jelenetben lefektetett igen szép és mély gondolatnak s a jóízű rovására is szolgál. Hiszen a hercegnőből nem lesz muzsikussal lány, csak a gondolkodása, a lelke változik át, amit tökéletesen kifejez a keringő elenékése.

Csütörtök, január 2.

Sardou kiváló vigjátéka, **A csapodár** igen szép és sikerült előadásban ment, a címszerepben Polgár Károlylyal (Champignac), kinek valóban művészi játékában gyönyörködhetni rövid volt az est. Rossz néven is vesszük tőle, hogy oly ritkán játszik. Igen jó volt a hiszékeny, szerelmes asszony szerepében Jászay (Constance), bár néhol kissé drámai volt. Rendkívül bájos és kedves kitanult özvegy volt Dulich Mariska (Camilla), ki temperamentumos, tökéletes játékával mindjobban belopja magát a közönség kegyébe. A sikerült előadásban előnyösen vettek részt még Gözon Gyula (Fridolin) és Csolnakosy (Riverol).

Péntek, január 3.

Rabenstein Bersabét ismételték meg a múltkori szereposztással és sikerrel.

—6.

IRODALOM.

Gyümölcsészeti Lexicon lesz a címe annak a kertészeti irodalomban egyedül álló és hézagot pótló könyvnek, amelyet Eötvös Lajos gyümölcskertész ad ki 1908. január havától kezdve, negyedévenként megjelenő füzetekben. A könyv 1500 cím alatt betűsorban fogja gyakorlati alapon, részletesen ismertetni a gyümölcsészetben előforduló összes szakdolgozatot. A fontosabb szakközlemények könnyebb megérthetősére, főképp a gyümölcsfák nevelése és metszésénél, több mint 400 ábra és kép fog szolgálni. Előfizetési ára: egy évre (4 füzet) 4 korona, félévre (2 füzet) 2 korona, mely a szerző címére Eötvös Lajos Tarczal (Zemplén megye) küldendő be.

A Magyar Könyv Ujság az országnak egyetlen könyvismertető lapja karácsonyra tartalmas és változatos számot adott. Tele van az irodalmat és művészeti kérdéseket közlő értező aktuális cikkeivel. Tájékoztató a könyvpiacon minden újdonságáról. A lap minden száma jobban és jobban domborítja ki programját, melyet az uttoró vállalkozás megindulásakor maga elé tűzött. A Magyar Könyv Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala Debreczenben van. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal. A lap előfizetési ára elévre 3 korona.

Zongora bangoltatást és javítást elvállal

RINGEL HUGÓ, színházi karzenész.

Lakása: Vitéz-utca 13. sz.

3-5-1

Eladó lakházak.

Szelence Schweidel József-utcában levő 39. sz. és a Szöntai-uton levő 35. sz. lakházak eladók. Mindegyikben van **4 szoba, egy nagy előszoba, egy konyha, egy éléstár, zárt folyosó, fűskamra és mosókonyha.** Ezen kívül eladó: a Nemesmilitési-uton a vasut mellett levő téglagyárnak $\frac{1}{3}$ azaz egyharmad része, valamint a **Bezdánban felépített új téglagyárnak $\frac{1}{4}$ azaz egy negyed része** szabad kézből. — Bővebb értesítéssel szolgál

Angya János,
339-3-3 építési vállalkozó Zomborban.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér.

Csak RETHY-félet fogadjunk el.

Igazság.

POLITIKAI HAVISZEMLE.

— A LEGRADIKÁLISABB MAGYAR UJSÁG. —
SZERKESZTI

Dr. PATAJ SÁNDOR ügyvéd ZOMBOR

Magyarország függetlenségi törekvéseinek és az emberiség szociális haladásának összeegyeztetője. Igazságügyi, társadalmi és irodalmi felszegségek, hibák ostorozója. Minden irányban demokrata, radikális, szabadon gondolkodó folyóirat.

Előkelő munkatársakkal, népies hanggal, tisztességes modorral.

Hirdetési olesók és állandó értékűek.

Egy egész oldal hirdetési ára 1 óra 20 kor., egész évre 200 korona.

Egész évre 1 forint.

383/1907.

Pályázati hirdetmény.

Zsablya községben üresedésben levő 1000 korona évi fizetéssel egybekötött községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

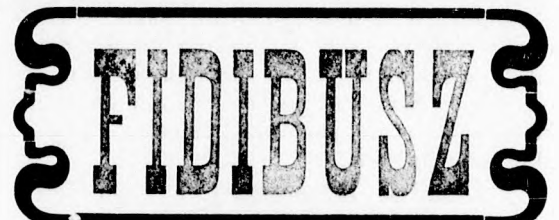
Kellően felszerelt kérvények hozám 1908. év január hó 15-ig beterveztendők.

Zsablya, 1907. évi december hó 18-án.

Dr. SZÉCHÉNYI TAMÁS,

372-2-2

főszolgabíró.

! **A legkitünőbb és legolcsóbb élclap!** !

Szerkeszti: **HELTAI JENŐ.**

Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Molnár Ferenc, Herczeg Ferenc, Ignotus, Szomori Dezső.

Képei javát: Lincz Lajos, Vesztróczy Manó, Paulini Béla, Feiks, Vadász, Erdey, Oláh, Süle, Csukássy, Kober és Kondor rajzolja.

Péntek délben már kézhez kapják a **FIDIBUSZ-t** vidéki előfizetők a

Előfizetési ára paratlanul olcsó:
Egész évre 6 Kor. Negyedévre 1 K 50 f
Félévre 3 Kor. Egy óra 50 fillér

Egy szám ára **5 kr. (10 fill.)**

Friss, vidám, pajkos eredeti, eleven, érdekes, bátor, díszesen illusztrált heti élclap.

Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a **FIDIBUSZ** kiadóhivatala

Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

200. sz. 1907.

Árlejtési hirdetmény.

Dunagárdony község előjárósága a jóváhagyott terv és költségvetés alapján két tanterem iskola és tanítói laképület építési munkálatainak biztosítása végett Dunagárdony községhezánál **1908. évi január hó 31-én d. e. 9 órakor** szóbeli árlejtést tart, melyre a vállalkozókat meghívjuk azzal, hogy az árlejtés megkezdése előtt az előirányzati összegnek 10%-át bánatpénz címén készpénzben, vagy elfogadható értékpapírban letenni tartoznak.

A tervezet, költségvetés és árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A két tanterem és tanítói laknak felépítési költségei 30306 korona 20 fillérben vannak előirányozva.

Dunagárdony, 1907. december 31.

Knezevich József,
jegyző.

2-1

Radak Toma,
h. bíró.